

**МИНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
UKRAJNA OKTATÁSI ÉS TUDOMÁNYOS MINISZTÉRIUMA**

**Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola**

**Кафедра Педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти
та управління закладом освіти**

ЗАТВЕРДЖУЮ / JÓVÁHAGYOM”

Завідувач кафедри
Tanszékvezető

“_____” 2023

“ПОГОДЖУЮ / ELLENJEGYZEM”

Гарант освітньої програми
Szakfelelős

“_____” 2023

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

TANTÁRGYI PROGRAM

Менеджмент освіти

(назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти/felsőoktatás szintje:**Другий магістерський рівень**

Галузь знань/képzési ág:**Освіта/Педагогіка**

Освітня програма / képzési program: **Управління закладом освіти**

Робоча навчальна програма **Менеджмент освіти** для студентів магістрів і складена відповідно до навчального плану підготовки освітньої програми **Управління закладом освіти** спеціальності 011 Освітні, педагогічні наукигалузі знань Освіта/Педагогіка.

Предметом вивчення навчальної дисципліни менеджмент освіти є надання студенту комплексу знань з управління закладом освіти та структурних підрозділів у системі освіти.

Розробники: Доктор педагогічних наук, професор кафедри Силадій І.М.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **Педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладом освіти.**

Протокол від “30”08 2023 року № 1.

Завідувач кафедри _____ (д.п.н., Біда Олена Анатоліївна)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Дата “30” 08 2023р.

1. Опис навчальної дисципліни / A tantárgy leírása

Найменування показників / A jellemzők megnevezése	Характеристика навчальної дисципліни / A tantárgy jellemzői	
	дenna форма навчання / nappali tagozat	заочна форма навчання / levelező tagozat
Кількість кредитів / Kreditszám – 4	Обов'язкова / Kötelező Вибіркова / Választható	
Рік підготовки:		
1-й		1 -й
Семестр		
1-й		1-й
Лекції		
24 год		6 год
Практичні, семінарські		
12 год.		0 год
Лабораторні		
год.		Год
Самостійна робота		
84 год.		84 год.
Індивідуальні завдання:		
84 год		
Вид контролю:		
Залік		

2. Мета, завдання, компетентності та очікувані програмні результати навчання навчальної дисципліни / A tantárgy célja és feladata

Метою викладання навчальної дисципліни “**Менеджменту освіти**” є вивчення теоретичних основ та методів побудови організаційних структур управління закладами освіти, планування освітнього процесу, формування структури колективу, мотивації педагогічної праці, контролю за результатами педагогічної діяльності, впровадження інновацій, професійної культури та її складових керівника закладу освіти, управління педагогічними системами, усвідомлення взаємодії керівника з підлеглими, партнерами, своїми керівниками, учнями, батьками й інше, спрямована на забезпечення їх функціонування та розвитку в освітньому середовищі.

Основними завданнями вивчення дисципліни “**Менеджменту освіти**” є отримання достовірних наукових знань освітнього, педагогічного і дидактичного менеджменту (відповідно)

– протиріччя, закономірності, відносини процесу управління освітніми системами в ринковій економіці, навчальними закладами та навчальними групами. Сучасне бачення управління освітою в науці, співвіднесення методології системного підходу з діалектичними протиріччями в сучасній освітній практиці. Сучасне бачення у теоретичному осмисленні управління освітою, визначати взаємозв'язок, взаємозагачення різних дисциплін, різних позицій і думок.

3. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні володіти компетенціями.

Загальні ПРН: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,14,15

Критично осмислювати, приймати та застосовувати необхідні рішення, відповідний інструментарій в умовах надзвичайних ситуацій.

Володіння сучасними знаннями в галузі освіти/педагогіки, уміння поєднувати фахові знання та методологічну складову соціальної філософії, розуміти формування зasad соціальних проектів та значимість їх для суспільства, враховувати соціальні надбання людства.

Застосовувати системний підхід професійної діяльності менеджменту освіти, формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію, демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, застосовувати знання освітньо-методичного забезпечення, ефективно приймати рішення в освітній, педагогічній та управлінській діяльності. Організовувати освітній процес на основі тьюторингу, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти, теорію прийняття управлінських рішень, процесу оцінки середовища, формулювання організаційних цілей, ухвалення рішень, мотиваційних процесів, критерії оцінки якості освітнього процесу, розробляти освітні курси в закладах освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

Планувати та організовувати діяльність освітньої організації/закладу освіти в стратегічному та функціональному розвитку, моніторингу освітнього процесу якості освіти, змісту освіти, нормативно-методичного забезпечення, застосування інформаційних технологій в управлінській діяльності, опанування освітньої тематики компонентів керівництва освітньою та фінансово-економічною діяльністю закладу освіти, контролю за виконанням запланованих завдань, формування кадрової політики освітнього закладу та контингенту осіб.

Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук, використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення освіти, враховувати вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність, приймати ефективні, відповідальні рішення з правових питань управління в сфері освіти/педагогіки за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

Розуміти роль культури управління та її основні функції, складові культури управління, загальні положення та поняття корпоративної культури, управлінської етики та її складові, імідж освітньої організації та імідж його керівника, застосовувати комунікаційні навики управління з педагогічною етикою, мовної політики, полікультурності і різноманітності регіону.

Вміти застосовувати сучасні тенденції, закономірності розвитку технологій, освітніх методик, сучасні наукові, методологічні та педагогічні засади управління освітою, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних питань демократичного управління закладами освіти.

Вміти застосовувати на практиці знання та функції управління, методи і засоби управління, навчання та виховання, впровадження новітніх технологій у закладах освіти та їх підрозділах, розробляти і впроваджувати інформаційне, методичне, матеріально-технічне та кадрове забезпечення освітньої організації / закладу освіти (підрозділу).

Передбачати самостійне розв'язання складної задачі, розуміння ситуацій у напрямах управління та організації теоретичного і практичного навчання з орієнтирами на гармонійне поєднання теоретичного навчання здобувачів і безпосередньої роботи на базах практичного навчання.

3. Програма та структура навчальної дисципліни / A tantárgy programja és felépítése

№	Назва теми / A téma címe	Кількість годин / Óraszám
	Розділ 1. Менеджмент у сфері освіти України.	12
1	Тема 1. Предмет та методи вивчення менеджменту освіти. Тема 2 Структура освітньої системи України та її правове забезпечення. Тема 3. Визначення документів і завдань у системі вищої освіти. Тема 4. Умови надання освітньої діяльності, особливості їх діяльності Тема 5. Ієрархія управління у закладах освіти. Тема 6. Стратегічне управління в менеджменті освіти Тема 7. Проблеми підготовки керівних кадрів в освіті.	
2.	Розділ 2. Професійна діяльність менеджменту у закладах освіти. Тема 8. Менеджмент у професіограмі учителя. Тема 9. Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники. Тема 10. Системний підхід до управління закладом освіти. Тема 11. Інфраструктура управління в освіті. Тема 12. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення закладів освіти. Тема 13. Підвищення ефективності контрольно-аналітичної діяльності закладів та установ освіти. Тема 14. Міжнародне співробітництво у сфері освіти.	12

4. Теми семінарських занять / A szemináriumi foglalkozások téma

№	Назва теми / A téma címe	Кількість годин / Óraszám
1.	Переваги та небезпеки пов'язаних із приєднанням до європейського освітнього процесу. Уніфікація змісту освітніх програм і способів їхньої реалізації в рамках єдиного освітнього простору. Законодавча база для галузі освіти.	1

2.	Зміст та функції педагогічного менеджменту. Процес управління у закладі освіти. Зміст та особливості кредитно-накопичувальної системи організації освітнього процесу у ЗВО.	1
3.	Освітня система у рівнево-ступеневому аспекті. Вищі заклади освіти за кваліфікаційними рівнями. Органи управління освітніми закладами.	1
4.	Зміст вищої освіти. Структурно-логічна схема підготовки. Державні стандарти освіти. Стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів. Науково-методичний комплекс дисципліни.	1
5.	Структурні підрозділи ЗО та принципи управління ними. Ієрархія управління ЗО. Орган громадського самоврядування. Основними завданнями органів студентського самоврядування.	1
6.	Стратегічне управління освітньою організацією-це такий тип управління. Форми стратегічних планів, які виконуються в освітніх організаціях. Технологія підготовки програми розвитку. Маркетингова концепція управління навчальним закладом.	1
7.	Проблема підготовки сучасного менеджера для закладу освіти. Керівники закладів освіти, інших формах власності. Стилі керівництва закладом освіти.	1
8.	Науково-педагогічні працівники вузу. Робочий час науково-педагогічного працівника. Перебудова вищої педагогічної освіти. Підвищення кваліфікації. Післявузівська освіта здійснюється в аспірантурі і докторантурі.	1
9.	Фінансування вищих навчальних закладів. Матеріально-технічне забезпечення закладів освіти.	1
10.	Контрольно-аналітична діяльність закладів та установ освіти. Технологія проведення моніторингу результативності навчального процесу в системі педагогічного менеджменту приватних ЗО.	1
11.	Комплекс субмоделей діяльності для відстеження результативності освітнього процесу в системі педагогічного менеджменту ЗО. Організаційна структура та керівні механізми системи управління закладом освіти.	1
12.	Принципові особливості системного управління розвитком. Системне планування розвитку закладу освіти: розробка концептуального проекту бажаного майбутнього.	1
Всього:		12

5. Самостійна робота / Önálló munka

№	Назва теми/ A téma címe	Кількість годин / Óraszám
1	Перспективи входження освіти України в європейський освітній процес. Розкрити значення менеджменту освіти в сучасних умовах. Виписати та проаналізувати закони України, що регламентують освітню діяльність. Виписати назви періодичних видань, що регламентують діяльність	10

	керівника закладу освіти, проаналізувати публікації освітнього менеджменту за останній рік. Проаналізувати, яка система управління освітою діє в Україні. Перебудова вищої освіти в Україні, згідно нового закону про вищу освіту. Якість підготовки в освіті.	
2	Дати характеристику закладам післядипломної освіти. Проаналізувати діяльність органів учнівського (студентського) самоврядування в одному з закладів освіти. Організація управління в закладах освіти.	10
3	Проаналізувати, яка система управління освітою діє в Україні. Визначити мету та функції управління освітньою організацією. Зміст та порядок розробки стандартів вищої освіти вищих навчальних закладів. Розкрити значення менеджменту освіти в сучасних умовах. Виписати та проаналізувати закони України, що регламентують освітню діяльність, проаналізувати Національну стратегію розвитку освіти в Україні по 2025 роки. Виписати назви періодичних видань, що регламентують діяльність керівника закладу освіти, проаналізувати публікації освітнього менеджменту за останній рік. Описати структуру, зміст та вимоги до науково-методичного комплексу дисципліни.	10
4	Охарактеризувати типи навчальних закладів та особливості їх діяльності. Організація управління в закладах освіти. Дати характеристику закладам післядипломної освіти. Проаналізувати діяльність органів учнівського (студентського) самоврядування в одному з закладів освіти.	8
5	Стилі керівництва закладом освіти. Ситуаційні підходи до ефективного керівництва. Керівництво як наука і мистецтво. Місце функцій керівництва в системі управління закладом освіти. Специфіка керівництва педагогічними колективами.	8
6	Принципи підбору педагогічних кадрів для закладів освіти. Законспектувати з Кодексу законів України «Про працю» статті, згідно з якими приймають і звільняють з роботи працівників різних галузі освіти.	8
7	Описати зміст та особливості кредитно-трансферної системи організації навчального процесу у ЗО. Визначити зміст понять «навчальний час студента», «академічна година», «навчальний тиждень», «кредит». Усвідомити та описати зміст та функції педагогічного менеджменту. Визначити основні ознаки маркетингової концепції управління навчальним закладом. Охарактеризувати робочий час науково-педагогічного працівника.	10
8	Залучення інвестицій, як один із напрямів ефективного фінансового менеджменту в освітніх організаціях. Концептуальні засади фінансового менеджменту. Фінансова система закладу освіти. Форми та методи ефективного управління фінансами в освітній організації.	10
9	Зовнішнє маркетингове середовище функціонування освітнього закладу та його вплив на конюктуру ринку освітніх послуг (політичне і правове, економічне, демографічне, соціокультурне, морально-етичне, науково-технічне). Основні принципи освітнього менеджменту і маркетингу.	10

	Мікросередовище і характеристика його елементів в освіті (клієнти, конкуренти, маркетингові посередники, контактні аудиторії).	
10	Визначити суть кваліметричного підходу до оцінювання якості освітніх послуг. Описати зміст управлінських функцій керівника в соціальних системах (освітніх). Описати технологію проведення моніторингу результативності навчального процесу в загальноосвітньому (вищому) закладі освіти. Виділити особливості формування критеріїв результативності навчального процесу.	10
	Всього:	84

6. Критерії та засоби оцінювання / Az értékelés formái és kritériumai Шкала оцінювання: національна та ECTS

Освітні досягнення магістрантів із дисципліни «Менеджмент освіти» оцінюються за кредитно-накопичувальною системою, в основу якої покладено принцип звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня компетентності, знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	
90-100	A	відмінно	зараховано	
82-89	B	добре		
74-81	C			
64-73	D	задовільно		
60-63	E			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

До заліку (іспиту) допускаються студенти, які відвідували лекційні та семінарські заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу, виконали запропоновані реферативні роботи, і накопили 60 балів на протязі одного семестру. Контроль проводиться, як правило, шляхом письмового виконання

індивідуальних завдань із подальшою перевіркою їх викладачем та оголошення оцінки.

У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів з курсу «Менеджмент освіти» застосовуються такі методи:

- методи усного контролю: Лекції, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, дискурс;
- методи письмового контролю: письмове тестування, самостійна робота, реферат, демонстрація;
- методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

7. Рекомендована література (Основна) Основна.

1. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. 2-е вид.перероб.і допов. Бердянськ: БДПУ, 2020. 603с.
2. Монографія. С36 Глобалізація системи освіти: механізми демократичної модернізації / І.М. Силадій. – Ужгород: РІК-У, листопад 2020 - 376 с.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 13.08.2020 № 8073-Х // Верховна Рада Української РСР (ВВР) / Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 21.07.2020).
4. Мармаза О.І. М 38 Менеджмент освітньої організації / О. І. Мармаза. – Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. – 126 с.
5. Професійний стандарт керівника (директора) ЗЗСО МОН України від 17.09.2021 року.
6. Підготовка фахівців менеджерів до роботи в сфері освіти. Монографія / к. п. н. І.М. Силадій – К. : НПУ імені М.П.Драгоманова, 2013. – 208с.
7. Ідея провідництва в освіті. // І.Богданов, В.Крижко, С.Немченко С.Лисаков. Вища освіта України, 1,2018. С.11-20.
8. Кайдалова Л. Г. К 15 Психологія спілкування : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова. — 2-ге вид., перероб. і допов. — Х. : НФАУ, 2018. — 140 с.
9. Крижко В.В. Генеза провідництва в освіті [Колективна монографія] / І.Богданов, С.Лисаков, С.Клепко, В.Крижко За заг. Ред. Проф. І.Богданова.- К.: Освіта України, 2020 478с.
10. Крижко В.В. Провідництво в освіті. Від ідеї до вічності [Колективна монографія] / І.Богданов, В.Крижко, С.Лисаков, С.Клепко За заг. ред.проф. І. Богданова. Передмова акад. НАПН України В. Андрущенка. – К. : Освіта України, 2017 — 368 с. 73.
11. Крижко В.В. Управління освітою: рефлексивний підхід. Кол.монографія / В.В. Крижко, С. Немченко, О. Голік, І. Шумілова. – Бердянськ: Вид. Ткачук О. В., 2016. – 608 с.
12. Лебідь О. В. Сутність і специфіка стратегічного управління загальноосвітнім навчальним закладом/О. В.Лебідь // Молодь і ринок. – 2017. – №9 (152). – С. 135–140.
13. Лебідь О. В. Сутність процесуально-технологічного компоненту системи формування готовності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу до стратегічного управління в умовах магістратури / О. В. Лебідь // Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку :матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. : зб. наук. пр. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Вип. 42. – С. 65–69. 289.

14. Лебідь О.В. Формування готовності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу до стратегічного управління в умовах магістратури: теоретико-методичний аспект:монографія /О.В.Лебідь. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2017. 416 с.
15. Немченко С.Г Управління освітою: рефлексивний підхід : Колективна монографія / С. Немченко, О. Голік, О. Старокожко, М. Елькін, І. Шумілова, К. Тільчарова, П. Кошелев, В. Крижко / За заг. ред. проф. В. В. Крижка. – Бердянськ, Видавець Ткачук О. В., 2016. – 467с.
16. Немченко С.Г. Рефлексивна культура : монографія / С.Г. Немченко, О.Б. Голік – Riga LAP Lamberg Academic Publishing,2018 – 200 с.
17. Немченко С.Г. Теоретичні і методичні засади підготовки керівника загальноосвітнього навчального закладу до рефлексивного управління у педагогічних університетах: монографія / С.Г.Немченко – Бердянськ: Видавець Ткачук О.В.,2017, – 408
18. Провідництво як сучасний фрейм управління змінами в освіті/.В.Крижко.. 2018. С.56-62.
19. Проектний менеджмент для інноваційного розвитку освітніх організацій України: навч. посіб. для підготовки магістрів за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проектами», підвищення кваліфікації слухачів, керівників навчальних закладів/З. В. Рябова, А. Б. Єрмоленко, Т. А. Махіня та ін.; за заг. ред. академіка В. В. Олійника, маг. Ф. Фреха; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти»; КультурКонтакт Австрія.— К., 2017.— 118 с.

Рекомендована.

1. Управлінські компетенції у професійній діяльності викладача \ редкол.: В.П.Андрющенко, Г.О.Нестеренко, Є.О.Ємельяненко та ін.. – К.:Аграр Медіа Груп, 2015. – 384 с.
2. Рябова З. В.Маркетингове управління навчальним закладом як соціально-педагогічна технологія/ З. В. Рябова //Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційний менеджмент у закладах освіти» (21 березня 2017 р.) : в 2 ч. Ч. 2 / Житомир. держ.ун-т ім. І. Франка. Нац аkad. пед. наук України, Полтава держ. Ун-т ім. В. Г. Короленк ; [відп. за вип. : Б. М. Ренькас, Т. Є. Рожнова]. – Житомир : Вид-во ФО-П. Левковець, 2017. – 149-154.
3. Рябова З. В. Маркетинг і логістика освітніх послуг / З. В. Рябова // Адаптивне управління: теорія і практика: Електронне наукове фахове видання, серія «Педагогіка». – Випуск 4 (6), 2017.
4. Старокожко О. М. Дескриптивний континуум структури аксіологічної парадигми управління освітою / О.М. Старокожко // Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць / Кам'янецьПодільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол.ред. Лабунець В.М.]. Вип.24 (1-2018). Ч.1.Кам'янець-Подільський, 2018, 360 с., С.265-271.
5. Старокожко О.М. Траекторія провідницької парадигми в освітньому просторі України / О.М.Старокожко // Наукові зписки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки : зб.наук.пр. – Вип.1. -Бердянськ : БДПУ, 2019. – 406с., С.100-109

Електронні джерела інформації.

1. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf>
2. <http://www.mon.gov.ua/>
3. <http://www.khpg.org/index.php?id=1039163718>
4. www.edu.meks-info.ru/tezis2/076.doc
5. <http://srk.kiev.ua/pro-nas>
6. <http://kno.rada.gov.ua>

Додаток 1 / 1. számú melléklet

Методичні вказівки до практичних (семінарських) робіт з дисципліни / Módszertani útmutató a gyakorlati (szeminárium) munkához

Менеджмент освіти tantárgyból

Навчально-методичні вказівки до практичних (семінарських) робіт дисципліни „МО” розроблена на основі затверджених освітніх, кваліфікаційних програм підготовки магістрів. З метою якісного засвоєння учебового матеріалу розробляються професійні програми, навчально-тематичні плани, переліки питань до заліку. Впроваджено систему об’єктивного контролю знань студентів.

А саме:

1. підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання;
2. конспекти лекцій, семінарських та практичних занять;
3. індивідуальні семестрові завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи слухачів;
4. мультимедійні презентації до навчальних занять;
5. навчальні відеофільми, відеофрагменти лекцій, практичних, навчальних заходів у закладах освіти.

Для практичних робіт дисципліни «Менеджменту освіти» використовуються такі методи навчання: лекція, дискусія, бесіда, семінарське (практичне) заняття, самостійна та індивідуальна робота.

Метод навчання – спосіб подання (представлення) інформації студентові в ході його пізнавальної діяльності, реалізований через дії, які зв'язують викладача й студента.

- Студенти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник в "готовому" виді. Студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.
- Викладач до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів. Показує спосіб рішення поставленого завдання. Студенти стають свідками й співучасниками наукового пошуку. Вони не тільки сприймають,

усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки педагога.

- Словесні: джерелом знання є усне або друковане слово (розвідь, бесіда, інструктаж і ін.)

Додаток 2 / 2. számú melléklet

Методичні вказівки до самостійних робіт з дисципліни / Módszertani útmutató önálló munkához

Менеджмент освіти tantárgyból

Методичні вказівки до самостійних робіт побудовані на основі джерел передачі змісту:

- Організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань. Пошук рішення відбувається під керівництвом викладача, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення здобуває продуктивний характер.
- Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквіумах.
- Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань й короткого усного або письмового інструктажу студентів. Студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження і вимірюють інші дії пошукового характеру. Навчальна робота безпосередньо переростає в наукове дослідження.
- Студенти одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії (вправа, тренування, самоуправління). Джерелом знань є спостережувані предмети, явища, наочні приклади (ілюстрування, показ).
- Елементи дискусії (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі) можуть бути використані майже в будь-яких організаційних формах навчання, включаючи лекції. Дискусійні методи виступають як засіб не тільки навчання, але й виховання.

В основі активних методів лежать: діалогічне спілкування, як між викладачем і студентами, так і між самими студентами; у процесі діалогу розвиваються комунікативні здатності; уміння вирішувати проблеми колективно; розвивається мова студентів.

Додаток 3 / 3. számú melléklet

Методичні вказівки до контрольних робіт з дисципліни / Módszertani útmutató ellenőrző dolgozatokhoz

Менеджмент освіти

tantárgyból

Комплексна робота повинна бути оформленена відповідним чином.

До оформлення пред'являються наступні вимоги:

1. Наяvnість титульного листа.
2. На другій сторінці – зміст роботи з указівкою сторінок.
3. План.
4. Вступ.
5. Основна частина.
6. Наяvnість у роботі таблиць, схем, графіків (якщо тема припускає наявність статистичного матеріалу), виносок.
7. Список літератури, складений за алфавітом.
8. Дотримання правил оформлення при написанні роботи і вимог до обсягу контрольної роботи. Друкований текст роботи пишеться на одній стороні окремих стандартних аркушів формату А-4. Поля: верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, ліве – 25 мм, праве – 10 мм. Сторінки роботи повинні бути пронумеровані у верхньому правому куті, нумерація починається з другого листа, на якому знаходиться зміст роботи.
Робота повинна бути оформленено та надрукована на комп'ютері (шрифт Times New Roman, номер 14, інтервал – полуторний) без перекресень, уставок, довільного скорочення слів. Граматичні і стилістичні помилки виключаються.
Контрольна робота може бути виконана об'ємом від 10 до 15 сторінок.

Перелік питань на підсумкового оцінювання.

1. Яка система дошкільної освіти в Україні?
2. Побудувати структуру загальної середньої освіти в Україні.
3. Реформа системи професійно-технічної освіти в Україні.
4. Значення позашкільної освіти в Україні.
5. Потреба в післядипломної освіти в Україні.
6. Рівні управління освітою.
7. Типи, види навчально-виховних закладів освіти.
8. Структура ЗВО в Україні.
9. Назвати освітньо-кваліфікаційні ступені вищої освіти?
10. Статут закладу освіти.
11. Як проходить ліцензування, атестація і акредитація навчально-виховних закладів освіти?
12. Призначення керівника навчально-виховним закладом освіти.
13. Права та обов'язки керівника навчально-виховного закладу освіти
14. Інформаційне забезпечення управління освітніми організаціями.
15. Використання нових інформаційних технологій в діяльності освітнього менеджера.

16. Закони та нормативні документи, що регламентують діяльність освітнього закладу.
17. Сутність державно-громадського управління освітою.
18. Контроль за виконанням управлінських рішень.
19. Звільнення керівника навчально-виховного закладу освіти.
20. Особливості управління освітянським закладом, в якому навчаються і виховуються діти з особливими потребами.
21. Формування трудового колективу закладу освіти.
22. Стилі роботи сучасного керівника закладу освіти.
23. Заклад освіти як відкрита соціально-педагогічна система.
24. Внутрішнє і зовнішнє середовище закладу освіти.
25. Поняття якості освітньої послуги.
26. Підготовка кадрів для закладу освіти.
27. Матеріально – технічна база закладу освіти (основні та оборотні засоби).
28. Основні складові управлінської діяльності.
29. Природа, типи і причини конфліктів в закладах освіти.
30. Ділові наради в закладі освіти.
31. Організація та проведення педагогічних нарад.
32. Основні види нарад та вимоги до їх проведення.
33. Проведення проблемної наради «Мозковий штурм».
34. Як проходить підсумкова нарада?
35. Стратегічне та поточне планування закладу освіти.
36. Організаційна робота керівника закладу освіти.
37. Форми власності закладів освіти в Україні.
38. Керівництво, як найголовніша функція управління.
39. Особливості фінансування державних та приватних закладів освіти.
40. Педагогічний менеджмент як складова освітнього менеджменту.
41. Контроль в системі освітнього менеджменту.
42. Суб'єкти та об'єкти контролю.
43. Культура та мистецтво управління.
44. Типи нововведень в закладі освіти та управління ними.
45. Які види платних освітніх послуг в Україні?
46. Значення менеджменту освіти в сучасних умовах.

Зразок тесту

1.Функція управління це?

- A. Все те, що повинен робити суб'єкт управління стосовно об'єкта управління.
- B. Основне правило, основні теорії управління, знання яких дозволяє здійснювати ефективне управління.
- C. Визначення ролі та місця кожного члена колективу у досягненні мети організації.
- D. Цілеспрямований вплив керівника та інших суб'єктів закладу освіти на працівників закладу освіти з метою спрямування їх на ефективну діяльність закладу освіти.